

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічерда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Посохова Світлана Петрівна,
доктор медичних наук, професор,
професор кафедри акушерства та гінекології

Ніточко Катерина Олександрівна,
кандидат медичних наук,
доцент кафедри акушерства та гінекології

Артьоменко Володимир Вікторович,
доктор медичних наук, професор,
професор кафедри акушерства та гінекології

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА РЕСУРСИ ДЛЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

Одеський національний медичний університет

В Україні та світі триває пандемія COVID-19, у зв'язку з чим було тривалий час закрито вищі навчальні заклади, що змусило максимально швидко переглянути основні освітні стратегії навчання, в тому числі і в сфері медичної освіти. Викладачі вищих навчальних закладів та здобувачі вищої освіти через карантинні обмеження перейшли на навчання із застосуванням дистанційних технологій. Цей процес не оминув і Одеський національний медичний університет, де на кафедрі акушерства та гінекології були запроваджені цифрові технології та ресурси для змішаного навчання лікарів-інтернів. Одеський національний медичний університет користується хмарними сервісами *Office 365*, до яких мають доступ всі викладачі та здобувачі освіти під персональними робочими обліковими записами.

Дистанційна форма навчання є перспективним напрямком розвитку освіти у реаліях сучасного світу, що у разі потреби може забезпечити безперервність освітнього процесу за надзвичайних обставин, коли проведення аудиторних занять є неможливим [1, 2, 3, 6].

До безсумнівних переваг використання дистанційних технологій належать: можливість побудування різнопрофільних систем безперервного навчання та обміну інформацією для широкого кола учасників освітнього процесу, незважаючи на час, місцезнаходження, вік, соціальний статус кожного з них. Дистанційна освіта є економічно вигіднішою як для здобувачів вищої освіти, так і для університетів, оскільки

студенти не витрачають кошти на проживання та дорогу до навчального закладу, а у закладах освіти відпадає необхідність у наданні навчальних приміщень, більш гнучким стає складання розкладу занять, з'являється можливість постійного та швидкого оновлення навчально-методичної бази. Новітні технології можуть забезпечити індивідуальний підхід та можливість навчатися у своєму темпі для кожного здобувача, обирати для навчання декілька курсів одночасно та паралельно працювати, забезпечують доступність навчальних матеріалів (відеолекцій, конспектів, переписки з викладачами тощо), мобільність зв'язку з викладачами. Освітній процес проходить у комфортному, спокійному середовищі, що знижує стрес, адже відсутні певні психологічні перепони, які можуть відчуватися деякими здобувачами в традиційній аудиторії [3, 4, 6].

В той же час залежність від технічних засобів навчання, якісного та швидкого інтернету, відсутність групової роботи за умови онлайн-лекцій, іноді слабка вмотивованість здобувачів до самостійного навчання та опанування матеріалом, низький рівень володіння викладачами та здобувачами освіти технологіями, що робить необхідним створення груп «технічної підтримки» для укладання відеоматеріалів, мультимедійних навчальних курсів тощо (певні витрати), відсутність надійних критеріїв оцінювання здобувачів освіти, проблема доброчесності та ідентифікації, що іноді виникає під час тестування та відповідей, — це неповний перелік проблем, з якими стикаються університети всього світу під час організації навчального процесу за допомогою дистанційних технологій [4, 5, 6].

Метою було зробити порівняльний аналіз ефективності змішаної моделі післядипломного навчання лікарів-інтернів акушерів-гінекологів в умовах карантину через COVID-19, що включає в себе цифрові технології, та традиційних методів навчання на кафедрі акушерства та гінекології ОНМедУ.

У дослідженні брали участь 139 лікарів-інтернів, що навчались на кафедрі акушерства та гінекології ОНМедУ в 2020–2021 рр. за моделлю змішаного навчання через карантинні обмеження (І група), та 132 інтерни, що навчались в 2018–2019 рр. за традиційною освітньою програмою очно (ІІ група). Модель змішаного навчання включала в себе: 1. Інтерактивні онлайн-лекції, заняття за допомогою відеозв'язку із використанням попередньо завантаженої інформації: презентацій, відеороликів, фото, кардіотокограм, партограм та ін., поточні та заключні (щомісяця) тестові контролю (в навчальному онлайн-середовищі,

створеному за допомогою інструменту *Microsoft Teams* та додатку *Office 365 Forms*). Попередньо було створено команди для кожної групи, а також події в *Календарі* відповідно до розкладу, на які запрошувались лікарі-інтерни. *Microsoft Teams* дозволяє здобувачам освіти навчатись як синхронно, так і асинхронно, що є однією із суттєвих переваг цього інструменту. Відеозаписи лекцій, занять зберігалися та були доступні для перегляду/завантаження в будь-який зручний час кожному учаснику команди. Для обміну відеозаписами занять, лекцій між групами активно використовувався додаток *Stream*. 2. Підготовку до ліцензійного іспиту КРОК-3 з використанням *Microsoft Teams* та хмарних сервісів *Office 365*. Більше 1200 запитань з відкритої бази тестів КРОК-3 минулих років було перетворено на форми по 200 запитань в кожній, які використовувались для щомісячного контролю рівня підготовки лікарів-інтернів акушерів-гінекологів до ліцензійного іспиту. Порядок запитань в формі для кожного окремого респондента встановлювався рандомно автоматично. Надсилати відповіді на запитання форми можна було тільки з власного університетського облікового запису, також встановлювався обмежувальний час для відповідей, максимально наближений до реального іспиту. Всього за час підготовки було проведено 6 контролів. 3. Відпрацювання на манекенах практичних навичок з акушерства та гінекології та персоналізована робота в клініках з кураторами за розкладом із дотриманням всіх протиепідемічних заходів.

Середній вік резидентів I групи — $23,1 \pm 0,78$ р., II — $23,7 \pm 0,65$ р. ($p > 0,05$). Середній бал диплому за 5-бальною шкалою в I групі склав $3,9 \pm 0,11$ та в II — $4,1 \pm 0,15$ ($p > 0,05$). Обидві групи були однорідні за віком та вихідним середнім балом в дипломі. Інтерни I групи продемонстрували достовірно кращі результати ліцензійного іспиту КРОК-3 порівняно з II групою: середній бал 77,4 %, субтест по акушерству та гінекології — 80,9 % (I група); 70,8 % та 72,7 % відповідно (II група) ($p < 0,05$). Відвідування лекцій та онлайн-занять в I групі склало 99,5 %, в II групі — 84,3 %. При оцінці теоретичних знань за 5-бальною шкалою достовірних відмінностей між групами виявлено не було: $4,2 \pm 0,15$ та $4,4 \pm 0,09$ відповідно.

Нова модель змішаного навчання продемонструвала свою ефективність при підготовці лікарів-інтернів акушерів-гінекологів, максимально використавши переваги та мінімізувавши недоліки, притаманні дистанційній освіті.

Список літератури

1. Лісецька І. С. Дистанційна форма навчання студентів-медиків як виклик сьогодення. *Сучасна педіатрія. Україна*. 2020. 7 (111). С. 81–86. doi 10.15574/SP.2020.111.81.
2. Куц О. Г., Омелянчик В. М., Бессараб Г. І. . Дистанційне навчання в системі медичної освіти (перший досвід кафедри нормальної фізіології ЗДМУ). *Медична освіта*. 2017. 4 С. 85–89.
3. Миронов Ю. Б. Переваги та недоліки дистанційного навчання. 2020. URL: [https://kerivnyk.info/perevahy-ta-nedoliky-dystantsijnoho navchannya-fbclidIwAR1jhqrr0ra4C8QOLKPnen_nZavaSTXQbsWHnDycw1I4Is3UbcQIX3ms2IA](https://kerivnyk.info/perevahy-ta-nedoliky-dystantsijnoho-navchannya-fbclidIwAR1jhqrr0ra4C8QOLKPnen_nZavaSTXQbsWHnDycw1I4Is3UbcQIX3ms2IA).
4. Бурмас Н. І., Бойко Л. А. Система дистанційної форми навчання на кафедрі загальної хімії. *Медична освіта*. 2019. 2. С. 15-18. doi: <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2019.2.10338>
5. Галій Л. В., Шульга Л. І., Якущенко В. А., Нартов П. В., Бур'ян К. О., Баган С. О. Впровадження дистанційної форми навчання в систему післядипломної освіти: проблемні питання сьогодення. *Проблеми безперервної медичної освіти та науки*. 2019. 3 (35). С. 14–20. doi: <https://doi.org/10.31071/promedosvity2019.03.014>
6. Міністерство освіти і науки України. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні 2020 року. Постанова МОН України від 20 грудня 2000 року. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>.

Парасочкіна Вікторія Володимирівна ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТА НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ ЗА УМОВ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ	178
Pluzhnikova Tetiana Vladyslavivna DISTANCE EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS	179
Попова Лідія Михайлівна, Шевченко Ольга Іванівна ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	181
Посохова Світлана Петрівна, Ніточко Катерина Олександрівна, Артьоменко Володимир Вікторович ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА РЕСУРСИ ДЛЯ ЗМІЩАНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ	185
Панюта Олексій Іванович, Шевченко Наталія Олександрівна, Букреева Наталія Іванівна, Добровольська Олена Олександрівна НОВІ ПІДХОДИ ВИКЛАДАННЯ СУМІЖНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	189
Пухлік Сергій Михайлович, Добронравова Ірина Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ.....	191
Рогачевський Олександр Петрович, Белозерцева-Баранова Юлія Євгенівна ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОНМедУ ..	193
Рузін Геннадій Петрович, Григоров Сергій Миколайович, Рекова Ліляна Петрівна ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	195